

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce
Paňa
na roky 2014 – 2020

Obsah

Úvod.....	3
Zámer spracovania PHSR	4
Harmonogram spracovania PHSR.....	6
Osnova PHSR.....	7
Východiskové koncepčné dokumenty	9
1 Analytická časť.....	10
1.1 Analýza vnútorného prostredia.....	11
1.2 Analýza vonkajšieho prostredia.....	29
1.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia	34
1.4 Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja	37
2 Strategická časť	39
2.1 Vízia rozvoja územia obce Paňa	39
2.2 Strategický cieľ.....	41
2.3 Popis strategických cieľov.....	42
3 Programová časť.....	43
3.1 Opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám	44
3.2 Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov	46
4 Realizačná časť	52
4.1 Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii	52
4.2 Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie PHSR	53
4.3 Stručný popis komunikačnej stratégie	53
4.4 Systém monitorovania a hodnotenia	54
4.5 Akčný plán na obdobie dvoch rokov	55
5 Finančná časť.....	57
5.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR	57
5.2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov	58
5.3 Systém hodnotenia a zaraďovania projektov do financovania	59
Záverečná časť	61

Úvod

Formulár č. Ú 1 – Hlavička dokumentu PHSR

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Paňa na roky 2014 - 2020
Územné vymedzenie:	Nitriansky kraj, okres Nitra, obec Paňa
Územný plán obce schválený:	nie
Dátum schválenia PHSR:	16.9.2015
Dátum platnosti:	17.9.2015 – 31.12.2020
Verzia:	1.0
Publikovaný verejne:	01.10.2015

Zdroj: vlastné spracovanie

Dokument „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Paňa na roky 2014 - 2020“ (ďalej len PHSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. PHSR je základným programovým dokumentom podpory regionálneho rozvoja na lokálnej úrovni. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Prostredníctvom PHSR obce Paňa sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, hospodársku a environmentálnu sféru.

PHSR spolu s územným plánom konkrétneho územia je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy vychádzajúcim z poznania situácie a konkrétnych potrieb občanov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie.

Zámer spracovania PHSR

PHSR obce bol spracovaný na základe potrieb obce Paňa. Zámer spracovania PHSR obce Paňa bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 16.12.2014.

Formulár č. Ú2 – Zámer spracovania PHSR

Zámer spracovania PHSR																				
Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Paňa na roky 2014-2020.																			
Forma spracovania	Spracovanie PHSR bude vykonávať obec v partnerstve s poradenskou spoločnosťou, ktorá bude koordinovať proces tvorby PHSR a zabezpečovať dodržiavanie metodických postupov.																			
Riadenie procesu spracovania	<p>Proces spracovania bude manažovaný prostredníctvom riadiaceho tímu, v ktorom bude mať vedúcu úlohu starosta obce Paňa pán Ing. Milan Korenčí. Asistovať pri spracovaní PHSR budú experti z externého prostredia – Ing. Tomáš Galbavý a Ing. Ondrej Hanušovský, ktorí sú odborníkmi v oblasti rozvoja vidieka.</p> <p>Do procesu spracovania budú zapojení členovia pracovnej skupiny, ktorí budú zastávať rôzne úlohy v súlade s metodikou spracovania PHSR. Členmi pracovnej skupiny sú:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">Zoznam členov pracovnej skupiny</th> </tr> <tr> <th>Titul, Meno, Priezvisko</th> <th>Funkcia v obci/organizácia</th> <th>Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Stanislav Kozár</td> <td>Zástupca starostu</td> <td>Koordinátor strategickej časti PHSR</td> </tr> <tr> <td>Jozef Mičúch</td> <td>Poslanec OZ</td> <td>Koordinátor programovej časti PHSR</td> </tr> <tr> <td>Judita Kluková</td> <td>Zamestnanec obce</td> <td>Koordinátor finančnej časti PHSR</td> </tr> <tr> <td>František Ravasz</td> <td>Poslanec podnikateľ</td> <td>Koordinátor styku s verejnosťou</td> </tr> </tbody> </table>		Zoznam členov pracovnej skupiny			Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci/organizácia	Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR	Stanislav Kozár	Zástupca starostu	Koordinátor strategickej časti PHSR	Jozef Mičúch	Poslanec OZ	Koordinátor programovej časti PHSR	Judita Kluková	Zamestnanec obce	Koordinátor finančnej časti PHSR	František Ravasz	Poslanec podnikateľ	Koordinátor styku s verejnosťou
Zoznam členov pracovnej skupiny																				
Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci/organizácia	Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR																		
Stanislav Kozár	Zástupca starostu	Koordinátor strategickej časti PHSR																		
Jozef Mičúch	Poslanec OZ	Koordinátor programovej časti PHSR																		
Judita Kluková	Zamestnanec obce	Koordinátor finančnej časti PHSR																		
František Ravasz	Poslanec podnikateľ	Koordinátor styku s verejnosťou																		

	<p>Členovia pracovnej skupiny a riadiacej skupiny budú navzájom spolupracovať a komunikovať podľa potreby, či už osobne, telefonicky alebo e-mailom.</p> <p>Do procesu spracovania PHSR bude zapájaná verejnosť, a to prostredníctvom informácií a dotazníkov umiestnených na webovej stránke obce, na obecnom úrade a obecnej tabuli, prípadne ďalšími vhodnými a relevantnými spôsobmi. Počas navrhovania programovej časti prebehne verejné prerokovanie. Dotazníky pre občanov budú analyzované a zapracované do procesu tvorby PHSR. PHSR bude vo finálnej časti prerokovaná s verejnosťou a schvaľovaná na zastupiteľstve.</p>
Obdobie spracovania	<p>Obdobie spracovania bude január 2015 – apríl 2015. Harmonogram je uvedený v nasledujúcej tabuľke „Harmonogram spracovania PHSR“.</p> <p><u>Kroky – termíny – výstupy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Schválenie zámeru PHSR – 01/2015 – zriadenie riadiacej a pracovnej skupiny • Zverejnenie informácie o spracovaní PHSR a dotazníka pre občanov – 01/2015 – informovanosť verejnosti • Analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia – 01-02/2015 – podklady pre analytickú časť • Ex post hodnotenie PHSR – 01-02/2015 – podklady pre analytickú časť • Spracovanie východísk pre strategickú časť – 02/2015 • Vypracovanie strategickej vízie – 02/2015 – formulácia strategických cieľov a opatrení • Prerokovanie opatrení na zastupiteľstve a verejnom prerokovaní – 02/2015 • Návrh aktivít, termín realizácie aktivít – 02/2015 – príprava projektov • Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR – 03/2015 • Finančný rámec pre realizáciu PHSR – 03/2015 – výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami • Zapracovanie indikatívneho rozpočtu do programového rozpočtu obce – 03-04/2015 • Finalizácia dokumentu – 04/2015 – verejné pripomienkovanie, prerokovanie, posudzovanie vplyvov na ŽP a schválenie PHSR zastupiteľstvom
Financovanie spracovania	<p>Spracovanie PHSR bude bezplatné na základe dobrých vzťahov a dlhodobej spolupráce.</p>

Zdroj: vlastné spracovanie

Harmonogram spracovania PHSR

Harmonogram spracovania PHSR obce Paňa bol odhadnutý na 4 mesiace, avšak s prácou sa začalo už v roku 2014 zberom potrebných štatistických dát. Nasledovná tabuľka predstavuje stručný harmonogram spracovania podľa jednotlivých častí PHSR.

Formulár č. Ú3 – Harmonogram spracovania PHSR

Harmonogram spracovania PHSR												
Termín (2015)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: vlastné spracovanie

Prvým krokom harmonogramu spracovania PHSR bolo zostavenie a schválenie zámeru PHSR na obecným zastupiteľstvom. V rámci úvodných príprav bolo iniciované zriadenie riadiacej a pracovnej skupiny. Nasledujúcim krokom bolo zverejnenie informácie o spracovaní PHSR a dotazníka pre občanov v rámci informovanosti verejnosti. Analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia a získanie podkladov pre analytickú časť bola nasledujúcim krokom. Ex post hodnotenie PHSR z minulého obdobia bolo nutným procesom pre získanie vstupných informácií do programovej časti. Nasledovalo spracovanie východísk pre strategickú časť a vypracovanie strategickkej vízie a formulácia strategických cieľov a opatrení. Následné prerokovanie opatrení na zastupiteľstve a verejnom prerokovaní zavŕšilo proces prípravy strategickkej časti, ktorá vyústila do návrhu aktivít a prípravy projektov. Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR je výstupom strategickkej a programovej časti PHSR. Finančný rámec pre realizáciu PHSR a výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami predstavovalo finančnú časť procesu spracovania PHSR spolu so zapracovaním indikatívneho rozpočtu do programového rozpočtu obce. Finalizácia dokumentu predstavovala verejné pripomienkovanie, prerokovanie, posudzovanie vplyvov na ŽP a schválenie PHSR zastupiteľstvom.

Osnova PHSR

Formulár č. Ú5 - Osnova PHSR

Úvodná časť	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (ďalej aj PHSR) obce spolu s územným plánom je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, vychádzajúcim z poznania situácie a konkrétnych potrieb občanov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území. Formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. PHSR sa spracováva na obdobie spravidla 7 rokov s dlhodobým výhľadom na 10 – 14 rokov. PHSR je výsledkom strategického plánovania. V úvodnej fáze tvorby Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Paňa na roky 2014-2020 vedenie obce rozhodlo o spôsobe jeho spracovania (kto, ako a kedy) a zostavilo riadiaci tím pre jeho tvorbu. Na základe výsledkov verejného obstarávania bol vybraný externý spracovateľ PHSR. Následne bol spracovaný harmonogram spracovania PHSR, boli vytvorené pracovné skupiny pre hospodársku, sociálnu a environmentálnu oblasť. K spolupráci na tvorbe PHSR boli prizvaní významní aktéri rozvoja územia mesta (v prílohovej časti).
Časť 1: Analytická časť	Obsah: 1.1. Analýza vnútorného prostredia, 1.2. Analýza vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území, 1.3. SWOT analýza, 1.4. Disparity a faktory rozvoja pre odhad budúceho možného vývoja
Časť 2: Strategická časť	Obsah: 2.1. Vízia rozvoja územia, 2.2. Formulácia a návrh stratégie, 2.3. Výber a popis strategických cieľov
Časť 3: Programová časť	Obsah: 3.1. Opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám, 3.2. Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt
Časť 4: Realizačná časť	Obsah: 4.1. Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR, 4.2. Popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, 4.4. Stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám, 4.5. Systém monitorovania a hodnotenia, 4.6. Akčný plán s výhľadom na roky 2015-2016 - vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov
Časť 5: Finančná časť	Obsah:

	5.1. Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR, 5.2. Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet mesta, 5.3. Systém hodnotenia a zaradovania projektov do financovania
Záverečná časť	Informácia o schválení a zverejnení PHSR.
Prílohová časť	Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a organizácii participujúcich na spracovaní dokumentu Príloha č. 2 - Zoznam skratiek použitých v PHSR Príloha č. 3 - Akčný plán na roky 2015-2016 Príloha č. 4 – Formuláre

Zdroj: vlastné spracovanie

Východiskové koncepčné dokumenty

Pri spracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Paňa boli definované ciele a opatrenia v súlade s programovými dokumentmi regionálneho rozvoja národného, regionálneho a lokálneho významu.

Formulár č. Ú8 - Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	Národná	www.telecom.gov.sk
Program rozvoja vidieka SR	2020	Národná	www.mpsr.sk
Integrovaný regionálny operačný program	2020	Národná	www.mpsr.sk
Operačný program Kvalita životného prostredia	2020	Národná	www.opzp.sk
Operačný program Ľudské zdroje	2020	Národná	www.employment.gov.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja TSK (PHSR TSK)	2014	Regionálna	www.tsk.sk
Územný plán obce	2020	Lokálna	N/A

Zdroj: vlastné spracovanie

1 Analytická časť

Analytická časť PHSR obsahuje analýzu vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát (ďalej len „dátová základňa“) podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie, identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov), analýzu vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území, analýzu silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia, posúdenie hlavných faktorov a disparít rozvoja územia.

Komplexná analýza súčasného stavu územia je zostavená na základe informácií získaných z relevantných zdrojov, t. j. štatistických databáz (ŠÚ SR, UNSK ...), výsledkov prieskumov, komunikácie so starostom obce Paňa a zástupcami občianskeho sektora. Zoznam použitých dát je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Formulár č. A1 – Zoznam kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát		
Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	Nitriansky samosprávny kraj	http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=4
	Obecná databáza	N/A
Bývanie	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	Nitriansky samosprávny kraj	http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=4
	Obecná databáza	N/A
Školstvo a vzdelávanie	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	Nitriansky samosprávny kraj	http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=4
	Obecná databáza	N/A
Zdravotníctvo	Nitriansky samosprávny kraj	http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=4
	Obecná databáza	
Sociálna starostlivosť	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/

	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	Obecná databáza	N/A
Ekonomická situácia	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	Nitriansky samosprávny kraj	http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=4
	Obecná databáza	N/A
Technická infraštruktúra a vybavenosť	Ministerstvo životného prostredia SR	http://www.minzp.sk/
	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Obecná databáza	N/A

Zdroj: vlastné spracovanie

1.1 Analýza vnútorného prostredia

Analytická časť dokumentu je veľmi dôležitá z hľadiska vypracovania jej nasledujúcich dvoch častí - strategickej a implementačnej. Jej vypracovaniu predchádzal zber údajov, na základe ktorého boli vypracované nasledovné časti:

1.1.1 História obce a jej pamiatky

Podľa dostupných historických dokumentov prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1239 ako Poonh, 1773 Panya a 1808 Pann, Nemes Pann. V listine vydanej 29. septembra 1239 uhorský kráľ Bela IV. oslobodil príslušníkov Ostrihomského arcibiskupstva od všetkých štátnych daní. Dal arcibiskupovi obývané územie v dnešnej Pani, Úľanoch nad Žitavou a v Starom Hrádku. V listine je uvedený pomerne presný rozsah darovaných území. Okrem iného sa spomína, že Paňa (Villa Poonh) sa nachádzala pri obci zvanej Cetín (Villa Cheten), ktorá bola obcou kráľovských rybárov. V dokumente sú vtedajší obyvatelia Pane a Cetína, označovaní ako „retiferi et falconárii“, teda výrobcovia sietí a sokoliari. Originál listiny sa nezachoval, známa je iba z hodnoverných odpisov z rokov 1465, 1498 a 1793.

Po roku 1239 nie sú dostupné žiadne historické zmienky o Pani pomerne dlhé obdobie, resp. neboli dosiaľ publikované. To ale neznamená, že by osídlenie bolo úplne zaniklo. V roku

1156 sa v súvislosti s Paňou spomína osada Asgar a v roku 1232 Ysgar Žháre t.j. dnešný Žigárd. Z roku 1232 pochádza aj jedna z posledných stredovekých zmienok o zemi dvorníkov (Marsina 1971), ktorá bola súčasťou obce Paňa. V danej lokalite boli zlikvidované posledné zvyšky objektov neskoršieho majera v 50. rokoch minulého storočia. Je pravdepodobné, že sa tu nachádzalo viacej objektov. Súčasťou osady mohol byť aj mlyn, ktorý bol v chotári nazývaný „Zungov“, pod „Stračou Horou“ na Panianskom potoku.

V roku 1310 Nitrianska Kapitola potvrdila, že synovia Woyka z Pane, majú dať Abrahámovi zvanému Zekúl (Sikulus) a pani Wenys peniaze za prenájom pol časti sebreda ležiacej v Pani. Z toho sa dá usudzovať, že sa v obci vytvorila vrstva miestnej strednej šľachty. Koncom 14. storočia muselo dôjsť v okolí Pane k nejakej tragédii, možno ju vyplienili zbojníci, o čom svedčí dokument z roku 1397. Okrem usadlosti „Pon“ sa v listine uvádza aj miesto zvané „Ponharasztya“.

Ďalší neskorostredoveký dokument viažúci sa k blízkemu okoliu Pane je až z roku 1403. V ňom sa uvádza, že mnohé dediny z okolia Vrabeľ boli v tom čase majetkom Ostrihomského arcibiskupstva. Z roku 1448 sa v ostrihomskom archíve zachoval dokument, v ktorom sa arcibiskup sťažuje vtedajšiemu kráľovi Albrechtovi (1437 - 1439), že mu husiti spôsobili na jeho majetkoch značné škody. Potom až do roku 1526 nie sú o Pani dostupné žiadne informácie. Zdá sa, že až do polovice 16. storočia prebiehal život v obci pomerne pokojne. Nová spoločenská situácia nastala na západnom Slovensku po roku 1526. V auguste tohto roku prehral Uhorský kráľ Ľudovít II. rozhodujúcu bitku s Turkmi pri juho-maďarskom Moháči. Turci prišli do okolia Vrabeľ až v roku 1554. Pri tomto vpáde získali Veľký i Malý Cetín a pravdepodobne aj Paňu. Všetky tri obce boli zaradené pod tureckú správu. Sú uvádzané v roku 1570 ako majetok ostrihomského sandžaku. (Paňa ako Pánja). Tým sa výrazne zmenili miestne pomery, lebo od tohto roku museli obyvatelia Pane platiť dvojnásobné naturálne a peňažné dávky, nielen arcibiskupovi, ale aj Turkom.

Významným dokladom vtedajšej situácie je aj miestny nález mincí (cca 50) objavený v roku 1912. Ďalším zaujímavým prameňom poukazujúcim na spoločenské pomery pravdepodobne v 17. storočí bol ďalší hromadný nález mincí (188 zlatých) v roku 1879.

V roku 1742 popísal miestne pomery v Pani aj slávny slovenský polyhistor Matej Bel: „Paňa patrila kedysi rôznym rodom, dnes neznámym, sídli tu roľníci živiaci sa obrábaním polí.“ V rámci svojich záznamov poskytuje aj mapu obsahujúcu základné cestné spoje. Od polovice 18. storočia boli pomery v obci pomerne dobré. Spoločenské pomery sa nezmenili

ani na začiatku 19. storočia. Paňa bola aj naďalej obcou, v ktorej obyvatelia žili predovšetkým z práce na poliach, v Žigárde pracovali vo viniciach. V roku 1828 sa v obci nachádzalo 122 domov, kde žilo 854 občanov, v rokoch 1869 – 751 občanov, 1880 - 791 občanov a v 1890 - 825 občanov. Miestnymi majiteľmi boli Lakitsovci a Kochanovszkovci.

V roku 1848 došlo k zrušeniu poddanskej závislosti od cirkevných a svetských zemepánov. V Paňi bol zákonom zrušený aj predialistický systém, čím sa narušil spoločenský systém v obci, existujúci od 16. storočia. Niektorí predialisti však vlastnili svoje majetky naďalej, stali sa z nich veľkostatkári, resp. gazdovia. Časť obyvateľstva získala slobodu, resp. dostala do rúk časť polí a lesov (za tzv. komasácie). Mnohí však museli pracovať naďalej ako nájomní roľníci pre bohatých gazdov. O neutešených pomeroch miestnych poľnohospodárskych robotníkov svedčí aj skutočnosť, že v rokoch 1920, 1921, 1928, 1929, 1936 bolo na tomto území organizovaných viacero štrajkov za účelom zlepšenia životných podmienok. Administratívne patrila Paňa až do roku 1960 do okresu Vrábľa, neskôr do okresu Nitra. V 19. storočí bola najbližšia pošta vo Veľkom Cetíne, železnica vo Vajke nad Žitavou (dnešnej Dyčke). Obec bola oslobodená 28. 3. 1945.

V roku 1947 bola zahájená výstavba cesty do Vrábľ. V tom čase bola zrekonštruovaná i cesta smerom na Žigárd (pri Teplanových), ako i prudký breh pred Žigárdom. Poľnohospodárske družstvo bolo v obci založené 10. 10. 1950. V roku 1952 obec bola elektrifikovaná. Prvé autobusové spojenie Vrábľa - Cetín bolo realizované v roku 1953. V roku 1954 boli spevnené obecné cesty, 1957 vybudovaný miestny rozhlas a v 1959 roku realizovaná prestavba školy. Od roku 1960 patrí obec do okresu Nitra. V 1961 roku bola postavená budova Potravín Jednota a miestneho hostinca. V roku 1962 bola zahájená výstavba kultúrneho domu (dokončená v roku 1968), 1965 renovácia kostola, 1969 regulácia potoka, 1972 výsadba stromov okolo potoka a 1974 výstavba šatní na ihrisku. V roku 1975 došlo k zlúčeniu družstiev a vytvorilo sa spoločné JRD Dolná Nitra so sídlom vo Veľkom Cetíne. V roku 1994 bol zrekonštruovaný športový areál, 1997 dobudovaný kultúrny dom, 1998 zahájená plynofikácia obce, vybudované hlavné rozvody vodovodu a výstavba novej telekomunikačnej siete a 2000 dokončený verejný vodovod. (Zdroj: Program rozvoja obce Paňa, strana 8,9).

1.1.2 Obec z hľadiska geografického a administratívneho

Obec Paňa je súčasťou mikroregiónu Dolná Nitra. Od okresného mesta Nitra je vzdialená približne 19 km, od mesta Vráble cca 9 km. Paňa sa nachádza na západnom okraji Žitavskej sprašovej pahorkatiny, na ľavostrannej nive a terase rieky Nitry. Má pomerne výhodnú geografickú polohu. Juhozápadne od Pane sa nachádza obec Veľký Cetín, severozápadne Malý Cetín, na severe susedí s Golianovom, na východe s obcou Dyčka, juhovýchode s obcou Michal nad Žitavou, Lúčnicou nad Žitavou, severovýchode s Klasovom a na juhu s Vinodolom. Paňa sa nachádza asi 2 km od hlavného toku Nitry, na bočnej ceste z Nitry do Šurian a Nových Zámkov, s odbočkou vo Veľkom Cetíne, smerom na Vráble. Pri pohľade na mapu leží približne v pomyselnom priesečníku spojnic Nitra - Štúrovo, Levice - Sereď.

Obec leží v nadmorskej výške 150 m n. m. - 210 m n. m. a jej stred sa nachádza 178 m nad morom. Paňa je priestorovo naviazaná na komunikáciu E 51 v smere Vráble – Nitra, napájajúcu sa pred mestom Nitra na komunikáciu E 571. Riešeným územím neprechádza železničná trať.

Veľkosťou katastrálneho územia 11,26 km² a celkovým počtom obyvateľov 358 (v roku 2013) sa Paňa radí k najmenším obciam okresu Nitra a mikroregiónu Dolná Nitra.

Obcou preteká Paniansky potok vyvierajúci asi pol kilometra severovýchodne od obce a vteká medzi Veľkým Cetínom a Vinodolom do rieky Nitry. (Zdroj: Program rozvoja obce Paňa, strana 4).

Obrázok č. 1 – Mapa oblasti

Zdroj: <http://www.obce.info/slovensko/nitriansky-kraj/okres-nitra/pana/celok-pana>

Tabuľka č. A1 - Základná charakteristika obce Paňa (stav ku 31.12.2013)

Kód obce:	500666
Názov okresu:	Nitra
Názov kraja:	Nitriansky
Štatút obce:	obec
PSČ:	951 05
Telefónne smerové číslo:	037
Prvá písomná zmienka o meste – rok:	1239
Nadmorská výška stredu mesta v m	178
Celková výmera územia mesta (m²):	11264532
Počet obyvateľov:	358
Hustota obyvateľstva na km²:	31,96

Zdroj: Štatistický úrad SR (ŠÚ SR)

1.1.3 Prírodné pomery

Prírodné podmienky obce sú ovplyvnené geologickými pomermi a charakterom reliéfu. Na území obce Paňa sa nachádzajú neogénne sivé a pestré íly, prachy, štrky, piesky, slojky lignitu, sladkovodné vápence a polohy tufitov: dák - roman. Pozdĺž vodných tokov sú fluvialne sedimenty (prevažne nívne humózne hliny alebo hlinito - piesčité až štrkovito - piesčité hliny dolinných nív). Časť riešeného územia je pokrytá eolickými sedimentmi, ktoré predstavujú

spraše a piesčité spraše, vápnité sprašové a nevápnité sprašové hlíny, predpokladaná mocnosť pokryvu je 6 - 8 m.

Riešené územie spadá z hľadiska začlenenia do geomorfologických jednotiek do subprovincie Malá dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská pahorkatina a podcelku Žitavská pahorkatina.

Územie má relatívne strmé tvary a sedimenty sú náchylné na tvorbu zosuvov. S výnimkou malých lesných remíz a hájov je úplne odlesnená a premenená na vysoko produktívnu ornú pôdu, len vidiecke osídlenie.

V katastrálnom území prevláda reliéf pahorkatín, rovín a nív a v ostatnom území reliéf nížinných pahorkatín.

Územím preteká Paniansky potok vyvierajúci asi pol kilometra severovýchodne od obce, medzi Veľkým Cetínom a Vinodolom vteká do rieky Nitry.

Z pôdných typov prevládajú hnedozeme a černozeme na sprašiach. Černozeme sú pôdnym typom s tmavým humusovým horizontom vyskytujúcim sa na sprašiach, na starších nivných sedimentoch, kde už veľmi dlhú dobu nedochádzalo k záplavám a v niektorých územiach aj na sprašových hlinách. Hnedozeme sú pôdy na sprašiach alebo sprašových hlinách s tenkým svetlým humusovým horizontom a výrazným B horizontom zvetrávania alebo premiestnenia ílu, prevažne neobsahujú skelet.

Z hľadiska zastúpenia prírodných prvkov a ich dôležitosti pri zachovaní ekologickej stability územia majú veľký význam krajinné prvky s vysokou ekostabilizačnou hodnotou ako sú lesné pozemky, trvalé trávne porasty a vodné plochy. Ich zastúpenie v k.ú. Paňa je veľmi nízke.

Krajinné prvky s nízkou ekostabilizačnou hodnotou ako sú orná pôda, zastavané plochy a ostatné plochy spolu tvoria takmer polovicu celkovej rozlohy riešeného územia.

Územie obce Paňa možno hodnotiť ako krajinu s nepriaznivou krajinou štruktúrou a nízkou ekologickou stabilitou.

V katastri obce sa nenachádza žiadna plocha lesných porastov, nie sú evidované ani žiadne chránené stromy. Ochrana drevín je realizovaná obcou Paňa v rozsahu ustanovenom zákonom o ochrane prírody a krajiny.

Prevažujú druhy biotopu polí a lúk. Na vodný tok sú naviazaní zástupcovia fauny vŕd a ich brehov. (Zdroj: Program rozvoja obce Paňa, strana 5 - 7).

1.1.4 Demografická charakteristika

Obec Paňa sa počtom obyvateľov radí k malým obciam okresu Nitra a mikroregiónu Dolná Nitra. V roku 1900 mala Paňa 749 trvale prihlásených obyvateľov. Ich počet sa zvyšoval do roku 1921 (105,74%). V roku 1961 žilo v Paňi 744 ľudí. Od tohto roku ich počet výrazne klesol, najnižší počet bol zaznamenaný v roku 2000, resp. 2001 (284, resp. 295).

Počet obyvateľov má od roku 2008 mierne stúpajúcu tendenciu v počte obyvateľov, k 31.12.2014 je v obci evidovaných 368 obyvateľov.

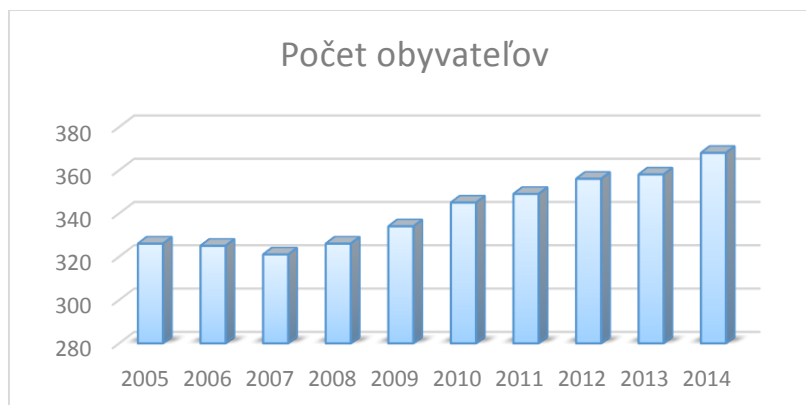
Celkový trend vo vývoji počtu obyvateľov v obci nasvedčuje tomu, že počet obyvateľov bude aj naďalej mierne rásť najmä migračným spôsobom, nakoľko tomu nasvedčuje veková štruktúra obyvateľstva.

Tabuľka č. A2 - Vývoj počtu obyvateľov v obci

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov	326	325	321	326	334	345	349	356	358	368

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Paňa

Graf č. 1 - Vývoj počtu obyvateľov v obci

Zdroj: spracované autorom podľa tabuľky č. A2

Prírodný prírastok obyvateľov v obci má za obdobie od roku 2004 mierne kolísavú tendenciu, v rozmedzí od -7 do + 4 obyvateľov, pričom najvyššiu kladnú hodnotu dosiahol v roku 2012.

Tabuľka č. A3 - Prirodzený prírastok / úbytok obyvateľov v obci

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Narodení	5	2	1	2	8	3	4	5	5	4
Zomrelí	3	5	5	9	6	10	6	4	1	3
Prirodzený prírastok	2	-3	-4	-7	2	-7	-2	1	4	1

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Paňa

Migrácia obyvateľstva má taktiež mierne kolísavé migračné saldo, ktoré začalo dosahovať kladné hodnoty najmä v roku 2009, avšak migračné saldo má celkovo pozitívny vplyv na celkový prírastok obyvateľstva.

Tabuľka č. A4 - Migračné saldo obyvateľov obce

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Prisťahovaní	15	12	9	12	15	19	20	5	15	10
Vysťahovaní	15	6	8	7	9	4	7	2	6	1
Migračné saldo	0	6	1	5	6	15	13	3	9	9

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Paňa

Tabuľka č. A5 - Celkový prírastok / úbytok obyvateľov obce

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Prirodzený prírastok	2	-3	-4	-7	2	-7	-2	1	4	1
Migračné saldo	0	6	1	5	6	15	13	3	9	9
Celkový prírastok	2	3	-3	-2	8	8	11	4	13	10

Zdroj: Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Paňa

Nakoľko je v obci vysoký podiel obyvateľstva v dôchodkovom veku, obec je lokalizovaná mimo hlavných komunikácií, nedostatok bytov a pod., je možné predpokladať, že v nasledujúcich rokoch nedôjde k výraznému zvýšeniu počtu obyvateľov Pane.

Z analýzy vyplýva, že v súčasnosti je možné uvažovať s výraznejším rastom počtu obyvateľstva len pri posilnení migrácie smerom do obce. V prípade naplnenia potenciálu prisťahovaním nových obyvateľov, hlavne mladých rodín, by v budúcnosti mohlo dôjsť k zlepšeniu demografického profilu obce a zabezpečenia stabilnejšej základne pre dlhodobý rast počtu obyvateľov prirodzenou cestou.

Tabuľka č. A6 - Počet obyvateľov z hľadiska produktivity

Počet obyvateľov k 31.12. 2013		Predproduktívny vek	Produktívny vek	Poproduktívny vek	Predproduktívny vek	Produktívny vek	Poproduktívny vek
		absolútne			v %		
Ženy	194	24	120	50	12,37%	61,86%	25,77%
Muži	164	29	112	23	17,68%	68,29%	14,02%
Spolu	358	53	232	73	14,80%	64,80%	20,39%

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Paňa

Graf č. 2 – Počet obyvateľov z hľadiska produktivity

Zdroj: Spracované autorom podľa tabuľky A6

1.1.5 Náboženská štruktúra

V obci je väčšina obyvateľstva rímskokatolíckeho vierovyznania, len jeden obyvateľ sa hlási k evanjelickému vierovyznaniu a jeden ku gréckokatolíckej cirkvi. Iné náboženstvá v obci zastúpené nie sú.

1.1.6 Národnostná štruktúra

V obci Paňa je z celkového počtu obyvateľov 358 viac ako 90% slovenskej národnosti a 5% maďarskej.

Tabuľka č. A7 - Počet obyvateľov z hľadiska produktivity

<i>Národnosť</i>	<i>Počet obyvateľov</i>	<i>v %</i>
Slovenská	326	91,06%
Maďarska	15	4,19%
Rómska	0	0,00%
Česká	2	0,56%
Nemecká	0	0,00%
Ostatné	15	4,19%
Spolu	358	100,00%

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Paňa

1.1.7 Vzdelanostná štruktúra

V obci prevažujú obyvatelia so učňovským vzdelaním, vysokoškolské vzdelanie v obci má viac ako 8 % obyvateľov.

Tabuľka č. A8 - Vzdelanostná štruktúra

<i>Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce</i>	<i>Počet obyvateľov</i>	<i>v %</i>
Základné	66	18,44%
Učňovské	115	32,12%
Stredné s maturitou	71	19,83%
Vysokoškolské	29	8,10%
Deti do 16 rokov	45	12,57%
Ostatní	32	8,94%
Spolu	358	100,00%

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Paňa

1.1.8 Domácnosti a bývanie

V štruktúre osídlenia plní obec Paňa primárne obytnú funkciu. V kontinuálnej zástavbe tvoria väčšinu stavebného fondu obytné budovy. Zástavba je v prevažnej miere jednopodlažná. Dvojpodlažné objekty sa vyskytujú len ojedinele a sú to novšie domy. V obci sa nachádza jeden bytový dom so štyrmi bytovými jednotkami. Všetky bytové domy sú v osobnom vlastníctve, pričom na jeden byt pripadá v priemere 50 m² obytnej plochy. Na jednu osobu je to v priemere 17,4 m².

Z výsledkov posledných sčítaní obyvateľstva, domov a bytov v roku 2013 vyplýva, že počet bytov sa nezmenil, počet domov mierne stúpol a taktiež v obci klesla neobývanosť domov. Všetky domy sú v osobnom vlastníctve, len bytovú jednotku vlastní na 50% bytové družstvo.

Tabuľka č. A9 - Domový a bytový fond obce

<i>Rodinné domy spolu</i>		<i>Bytové domy spolu</i>	
trvalo obývané RD	neobývané RD	trvalo obývané byty	neobývané byty
138	75	4	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Paňa

Tabuľka č. A10 - Obdobie výstavby rodinných a bytových domov

<i>Obdobie výstavby</i>	<i>Rodinné domy</i>	<i>Bytové domy</i>
Do roku 1945	102	0
1946-1970	74	0
1971-1980	17	0
1981-1990	2	0
1991-2000	3	0
2001-2010	10	0
2011-2013	5	0
Spolu	213	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Paňa

1.1.9 Sociálna infraštruktúra

Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

V obci sa nenachádza žiadne zdravotnícke stredisko ani lekáreň. Zdravotné služby sú zabezpečované v zdravotnom stredisku vo Vrábľoch. Odborné vyšetrenia sú obyvateľom poskytované vo Vrábľoch a v Nitre. V obci Paňa je zriadená opatrovateľská služba poskytujúca služby starým občanom. Vzhľadom na nízky počet obyvateľov sa v obci ani v budúcnosti so zriadením ambulancií nepočíta.

Školstvo

Školskú sieť zariadení tvorí v obci Materská škola. Materskú školu, ktorá sídli v jednej budove spoločne s obecným úradom, navštevuje v školskom roku 2014/2015 14 detí (počet detí navštevujúcich MŠ je mierne stúpajúci). V obci sa nenachádza Základná škola. Základnú školu absolvujú žiaci vo Vrábľoch. Stredoškolské vzdelanie získavajú študenti v okolitých mestách Vrábľa, Nitra.

Tabuľka č. A11 - Počet žiakov v školských zariadeniach v obci

Školský rok	Počet žiakov MŠ
2002/2003	12,00
2003/2004	15,00
2004/2005	9,00
2005/2006	11,00
2006/2007	10,00
2007/2008	10,00
2008/2009	9,00
2009/2010	9,00
2010/2011	Prerušená činnosť
2011/2012	8,00
2012/2013	11,00
2013/2014	13,00
2014/2015	14,00

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Paňa

1.1.10 Verejná správa a verejné služby

Majetok obce slúži na plnenie samosprávnych funkcií vyplývajúcich zo zákona o obecnom zriadení a iných prenesených kompetencií v rámci verejnej správy. Taktiež zabezpečuje ekonomický rozvoj obce. V súčasnosti obec disponuje hnutelným majetkom, ktorý pozostáva: Obecný úrad, Materská škola, Kultúrny dom, športový areál, Dom smútku, Centrum voľného času a služieb s nimi spojenými.

Súčasťou kultúrnej infraštruktúry v obci Paňa je kultúrny dom, ktorý bol v roku 2010 rekonštruovaný a ktorý slúži na usporadúvanie rôznych spoločenských akcií (ako sú napr. obecné slávnosti, zábavy, plesy, diskotéky, svadby, rodinné oslavy, kary, stretnutia s dôchodcami a pod.), ako aj a na prenájom pre iné subjekty na organizovanie jednorazových kultúrno - spoločenských akcií. Kultúrny dom je vybavený aj kuchynským zariadením s kompletným jedálenským servisom.

V budove bývalej základnej školy sídli obecná knižnica, v ktorej sa nachádza 4000 zväzkov kníh.

Ku kultúrnym zariadeniam obce je možné zaradiť i rímskokatolícky barokový kostol s patrocíniom všetkých svätých. Bol postavený v roku 1722, opravený v roku 1933. Je to jednolodová stavba s východným a západným polygonálnym uzáverom, tieto tvoria apsidu a chór kostola. Veža stojí po boku lode chrámu. Medzi druhým a tretím podlažím veže je zdvojená rímsa s drevenou kužeľovou balustrádou. Interiér kostola je zaklenutý valenou lunetovou klenbou. Strecha lode je kupolovitá. V chráme je hlavný oltár s obrazom všetkých svätých zo začiatku 18. storočia. Bočné oltáre sú asi z 20. rokov 18. storočia v tvare barokovej stĺpovej architektúry, do ktorej sú vložené obraz Panny Márie a Kalvárie (na ľavom oltári) a sv. Františka a Panny Márie s Ježiškom (na pravom oltári). Kazateľnica je z čias výstavby chrámu, má stočené drevené stĺpiky a postavy štyroch evanjelistov. V chráme je krstiteľnica ozdobená stromom poznania. Na jej vrchnáku je klasicistické súsošie zobrazujúce krst Krista. Okrem spomenutých umeleckých prác je v kostole aj obraz Panny Márie z polovice 19. storočia, obraz sv. trojice, maľba na plechu, maľovaní svätí na oknách a klasicistický náhrobok z roku 1837. V roku 1994 bola uskutočnená rekonštrukcia kostola.

Obrázok č. 3 - Rímskokatolícky kostol

Zdroj: Webové stránky obce / Program rozvoja obce Paňa, strana 26

1.1.11 Kultúra a šport

Kultúrny dom v obci slúži občanom pre rôzne verejné zhromaždenia a kultúrne podujatia. Pravidelne sa tu konajú podujatia, ktoré organizuje obec. Na podobné účely môže obec využívať aj Centrum voľného času, ktoré bolo vybudované z bývalej školy v roku 2012.

Tabuľka č. A12 - Kultúrny a spoločenský život, trávenie voľného času, spolky a tradície

Mesiac	Názov podujatia	Organizátor
Január	Vítanie nového roka	obec
Február	Reprezentačný ples	obec
Február	Ochutnávka vín	obec
Apríl	Stavanie Mája	obec
Júl	Športový deň	obec
November	Hodová zábava	obec
November	Stretnutie dôchodcov	obec
December	Stretnutie s Mikulášom	obec
December	Silvestrovská zábava	obec

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Paňa

Zo športových zariadení disponuje obec Paňa športovým areálom, ktorý bol postavený v r.1977, jeho rekonštrukcia bola realizovaná v roku 1994. Nasledujúce roky sa niesli v znamení športových hier obcí z blízkeho okolia, pričom neregistrované panianske mužstvo v nich obstálo vždy veľmi dobre. V roku 2000, po 16-tych rokoch, opäť ožila tradícia futbalového tímu pod názvom ŠK FC Paňa.

Športový areál pozostáva z futbalového ihriska a budovy šatní s vynoveným sociálnym zariadením (rok rekonštrukcie 2014) a bufetom. Areál využíva miestny futbalový klub na tréningy a majstrovské futbalové zápasy. Na ihrisku obec organizuje i spoločenské podujatia (športový deň, súťaže, posedenia pri táboráku a pod.).

1.1.12 Ekonomická charakteristika a charakteristika podnikateľského prostredia

V obci pôsobí spolu 17 podnikateľských subjektov, z väčšej časti v terciárnom sektore (oblasť služieb). Obec zároveň disponuje aj ubytovacími zariadeniami na súkromí v počte 12 lôžok, čo v minulosti nebolo bežné.

V obci sa nachádzajú aj 3 mimovládne organizácie:

Tabuľka č. 13 - Evidencia mimovládnych organizácií

Názov:
Regionálne združenie Dolná Nitra o. z.
Športový klub FC Paňa (futbal)
Via Verde Nitrava, o.z.

Zdroj: Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Paňa

Miera nezamestnanosti v obci sa za posledné roky pohybuje okolo 7%.

Rozpočet obce tvoria v prevažnej miere príjmy z daní fyzických a právnických osôb. Hospodárenie obce riadi obecné zastupiteľstvo na čele so starostom obce. Obec nemá dostatok vlastných zdrojov na realizáciu rozvojových aktivít, preto na základe tejto skutočnosti žiada o spolufinancovanie z fondov, ktoré sa už v minulosti osvedčilo.

1.1.13 Technická infraštruktúra

Dopravná infraštruktúra, cesty, chodníky

Z hľadiska automobilovej dopravy je dopravné spojenie s krajským mestom Nitra zabezpečené autobusovou dopravou, v obci sa nachádzajú dve autobusové zastávky.

Hlavné dopravné komunikácie sú doplnené miestnymi komunikáciami, ktoré zabezpečujú prepojenie extravilánu obce s jej intravilánom.

Sieť ciest III. triedy a miestnych komunikácií je doplnená účelovými komunikáciami, ktoré tvoria pokračovanie miestnych komunikácií mimo zastavané územie. Účelové komunikácie slúžia na sprístupnenie jednotlivých častí chotára. Ich povrch je z časti spevnený a z časti nespevnený. Prístup do chotára zabezpečuje sieť poľných ciest nadväzujúca na cesty III. triedy a miestne komunikácie. Ich povrch je zväčša prašný.

Obec Paňa má vybudované parkovisko za obecným úradom/kultúrnym domom a novovybudovaný chodník pre peších, rok výstavby 2014.

Najbližšie dopravné napojenie na diaľkovú hromadnú dopravu SAD je v okresnom meste Nitra, vo vzdialenosti cca 19 km.

Kanalizácia

Všetky trvale obývané domy a byty fungovali na princípe septikov a žump, čo vážne ohrozovalo životné prostredie a znepríjemňovalo občanom život zápachom. Vzhľadom k životnému prostrediu a faktu, že európska legislatíva si riešenie tohto problému vyžaduje, obecné zastupiteľstvo rozhodlo riešiť problém kanalizácie, ktorá sa v roku 2010 začala úspešne budovať v I. etape.

Vodovodná sieť a plynofikácia

V roku 1998 bola zahájená plynofikácia obce a vybudované hlavné rozvody vodovodu. V roku 2000 bol dokončený verejný vodovod.

Elektrická sieť, obecný rozhlas

Elektrická sieť vybudovaná v obci je dostačujúca. V celej obci je zavedené verejné osvetlenie a na Obecnom úrade Paňa je zriadená zosilňovacia stanica miestneho rozhlasu - obecný rozhlas.

Telefón a internet

V oblasti informačnej infraštruktúry je vybudovaná telekomunikačná sieť. Väčšia časť domácností využíva túto možnosť. Televízne vysielanie zabezpečuje vykryvač, ktorý prijíma signál niekoľkých TV staníc.

Internetové spojenie v obci je možné cez pevnú telefónnu linku. Túto možnosť pripojenia využíva nepatrné percento domácností.

1.1.14 Služby

K občianskej vybavenosti poskytujúcej služby občanom patrí maloobchodná predajňa zmiešaného tovaru COOP Jednota. Okrem spomenutých služieb sú v obci zastúpené aj nasledovné činnosti: textilný a odevný priemysel, výroba upomienkových predmetov, drevovýroba a stolárstvo, sprostredkovateľská činnosť, murárske práce, grafický dizajn a vedenie účtovníctva. Iné služby, ktoré by ovplyvňovali kvalitu života obyvateľov v obci Paňa nie sú rozvinuté a obyvatelia sú nútení za týmito službami dochádzať do blízkych miest.

1.1.15 Životné prostredie

Obec sa nachádza v oblasti ohrozenia jadrových zariadení Mochovce – v 20 km pásme, na základe čoho musí byť zabezpečená ochrana obyvateľstva v súlade s platnou legislatívou.

Ovzdušie

Obec Paňa nemonitoruje zdroje znečistenia ovzdušia. Najbližšia monitorovacia stanica sa nachádza v meste Nitra.

Povrchové vody

Riešené územie patrí do povodia rieky Nitry. Rieku Nitru, vrátane sledovaných prítokov, je možné aj naďalej hodnotiť ako silne až veľmi silne znečistený tok kvôli antropogénnej činnosti vyvíjanej v tejto oblasti.

Miera ohrozenia zásob podzemných vôd v riešenom území znečisťujúcimi látkami je nízka až stredná. Všetky druhy poľnohospodárskych pôd v posledných desaťročiach dlhodobým pôsobením intenzifikačných činiteľov a všeobecným zhoršovaním kvality životného prostredia utrpeli na kvalite, čiže znížila sa ich prirodzená úrodnosť. Zvyšovanie ich produktivity sa dialo vďaka zväčšujúcemu sa množstvu dodatkovej energie pri pestovaní poľných plodín (nafta, počet operácií, inovácia strojového parku, chemické prostriedky na hnojenie a ochranu). V súčasnosti sa významne znížilo množstvo aplikovaných ochranných a výživových prostriedkov na jednotku plochy, sa obsahy cudzorodých látok postupne znižujú

na limitné hodnoty, dokonca sa začína objavovať ich deficit, čo sa sekundárne prejavuje na kvalite porastov.

Zníženie fyzikálnych a chemických kvalít pôd spočíva v znižovaní podielu humusu obmedzeným prísunom organickej hmoty.

Obci vzhľadom k polohe v doline hrozí ohrozenie lokálnymi povodňami počas privalových dažďov, alebo pri prudkom topení snehu.

Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. V obci Paňa nie je dobudovaná kanalizačná sieť. Zdrojom znečisťovania podzemnej a povrchovej vody v obci Paňa sú aj odpadové vody z chovov hospodárskych zvierat.

Zaťaženie prostredia hlukom

Obec je lokalizovaná mimo dôležité dopravné komunikácie, v dôsledku toho nie je vystavená nadmernému hluku a jeho negatívnemu vplyvu na obyvateľstvo obce.

Riešeným územím neprechádza železničná trať.

Zaťaženie životného prostredia inými zdrojmi

Kvalita životného prostredia je ohrozovaná najmä z bodových zdrojov znečisťovania ovzdušia (vykurovanie tuhým palivom, nepovolené spaľovanie bioodpadu v záhrade), ohrozením kvality podzemnej vody únikom odpadových vôd z netesných žump a šírením invázných druhov rastlín v neudržiavaných priestoroch.

Produktovody tranzitný plynovod

Južnou časťou riešeného územia prechádza 400 kW vzdušné elektrické vedenie (Veľký Cetín, Vinodol a Paňa) a celým územím sieť 22 kW elektrického vedenia. Vzdušné elektrické vedenia sú potenciálnym nebezpečenstvom pre vtáky a patria medzi krajinné-estetické negatíva.

Severnou časťou územia Dolná Nitra prechádzajú líniové časti produktovodu (Paňa, Veľký Cetín, Malý Cetín a Čechynce) a tranzitného plynovodu (Paňa, Veľký Cetín, Malý Cetín).

Telekomunikačné spoločnosti T-Mobile, T-Com a Orange majú v riešenom území svoje zariadenia, ktoré sú zdrojom elektromagnetického poľa.

Nakladanie s odpadom

V riešenom území sa komunálny odpad separuje (sklo, plasty a ostatný odpad) a vyváža v pravidelných intervaloch Ponitrianskym združením pre separovný zber a nakladanie s odpadmi. Nakladanie s biologickým odpadom je realizované združením od roku 2014.

Využitie poľnohospodárskej pôdy

V obci Paňa je zabezpečovaná intenzívna poľnohospodárska výroba, založená na využívaní kvalitných pôd černoziemného a hnedozemného typu. Z hľadiska zrnitosti prevládajú pôdy hlinité.

1.2 Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie je určované Európskou úniou a legislatívou Slovenskej republiky. V danej oblasti je smerodajný najmä Národný plán reforiem Slovenskej republiky platný pre roky 2014 a 2015. Jedná sa o opatrenia, ktoré sa vláda zaviazala plniť v nasledujúcom období:

Konsolidačné opatrenia 2015-2017:

- Zachovanie výnosu a zvýšenie úspešnosti DPH.
- Registračné pokladnice pre lekárov a iné profesie.
- Zrážková daň na finančných a nefinančných benefity od farmaceutických spol. pre lekárov.
- Ročné zúčtovanie Sociálnej poisťovne.
- Úspory na mzdách (ESO).
- Úspory na medzispotrebe (ESO).

Efektívnosť verejných výdavkov:

- Transformácia a zlučovanie podriadených organizácií kapitol štátneho rozpočtu v rámci ESO.
- Zlepšenie finančného riadenia a hospodárenia poskytovateľov zdravotnej starostlivosti.
- Vyrovnané hospodárenie fakultných a univerzitných nemocníc.

- Implementácia prvej fázy e-health eSO1.
- Výdavkové priority - zvýšenie miezd učiteľom, zamestnancom úradov práce, kapacít materských škôl.
- Výstavba diaľnic.

Boj proti daňovým podvodom a analytické kapacity:

- Tretia etapa akčného plánu formou opatrení na zlepšenie výberu daní: najmä centralizácia informácií z mýtného systému, registra motorových vozidiel a obyvateľstva, prístup k informáciám o účtoch prešetrovaných osôb a firiem.
- Zavedenie insolvenčného registra, registra diskvalifikovaných osôb a ratingu daňových subjektov. Okrem toho sa zriadia špecializované senáty na krajských súdoch so zameraním na daňovú oblasť.
- Posilnenie analytických kapacít a vybudovanie analytickej jednotky na Finančnej správe SR.
- Zverejňovanie platenia DPPO.

Služby zamestnanosti, dlhodobá nezamestnanosť:

- Prioritizovanie poradenských a individualizovaných verejných služieb zamestnanosti vrátane zvýšenia ich administratívnych kapacít s cieľom zlepšenia prístupu k zamestnaniu pre dlhodobo nezamestnané osoby, pracovníkov s nízkou kvalifikáciou, starších ľudí a žien.
- Poskytovanie kariérneho poradenstva pre dospelých na zlepšenie uplatniteľnosti na trhu práce.
- Centralizácia databázy uchádzačov o zamestnanie a poberateľov sociálnych dávok, kompletizácia a prepojenie s relevantnými inštitúciami.
- Analýza čistej účinnosti a efektívnosti výdavkov jednotlivých opatrení aktívnej politiky trhu práce.
- Posilnenie finančných motivácií zamestnať sa - súbeh dávky v hmotnej núdzi a mzdy.

Predškolské zariadenia:

- Budovanie nových zariadení služieb starostlivosti o dieťa.
- Rozšírenie kapacít materských škôl, rozšírenie existujúcich foriem výchovy a vzdelávania o prípravné triedy materskej školy a zvýšenie časovej dotácie pre predškolské vzdelávanie.

Nezamestnanosť mladých:

- Prijatie systému záruk pre mladých ľudí do 29 rokov.
- Identifikácia sektorovej potreby zručností na trhu práce a dopytu po kvalifikovanej pracovnej sile prostredníctvom Národnej sústavy povolání.

Odborné vzdelávanie a postavenie učiteľov:

- Zvyšovanie miezd učiteľov.
- Lepšie zapojenie zamestnávateľov a zamestnávateľských zväzov do systému odborného vzdelávania a prípravy, podpora odbornej praxe žiakov vykonávanej priamo v podnikoch a zmeny v normatívnom financovaní odborného regionálneho školstva s cieľom posilniť kvalitu odborného vzdelávania.

Marginalizované rómske komunity:

- Zvyšovanie počtu asistentov učiteľov.
- Vydávanie učebníc a učebných textov v slovenskom a v rómskom jazyku.

Výskum a vývoj:

- Opatrenia z Akčného plánu stratégie RIS3.

Transparentnosť regulácie sieťových odvetví:

- Hodnotenie potreby ďalšej regulácie.
- Zverejňovanie analýzy ku všetkým zásadnejším zmenám politík regulačného obdobia.
- Vybudovanie dátového centra na webovom sídle URSO.

Prepájanie sústav a sietí:

- Prepojenie plynárenských sietí s Poľskom a Maďarskom.
- Prepojenie elektrizačných sústav s Maďarskom.

Energetická efektívnosť v podnikoch:

- Podpora energetických auditov pre malé a stredné firmy.
- Implementácia smernice o energetickej efektívnosti.

Verejná služba:

- Reforma štátnej služby.
- Model prevádzky Integrovaných obslužných miest.
- Grantový program pre posilnenie analytických kapacít vo VS.
- ESO - Efektívna, spoľahlivá a otvorená štátna správa.

Justícia:

- Skrátenie dĺžky súdneho konania.
- Elektronický súdny spis.
- Zavedenie elektronickej Zbierky zákonov SR.

(Zdroj: Národný program reforiem Slovenskej republiky 2014, strana 24, 25).

Prenos vyššie uvedených návrhov do vonkajšieho prostredia na úrovni samosprávy je uvedený v STEEP analýze.

Formulár č. A 13 - STEEP analýza

Sociálna oblasť	Technologická oblasť	Ekonomická oblasť
Demografické zmeny obyvateľstva	Využívanie IKT pre komunikáciu s obyvateľstvom	Využívanie štrukturálnych fondov EÚ pre spolufinancovanie projektov
Absencia adekvátneho prepojenia vzdelávacieho systému s potrebami trhu práce	Zlepšovanie kvality poskytovaných služieb verejnosti	Daňové zaťaženie
Nárast kriminality, chudoby, MKR	Rast úrovne výskumu a vývoja, inovácie	Nové trhy a investičné príležitosti pre zamestnávateľov a podnikateľov
	Zavádzanie inovatívnych technológií u kľúčových zamestnávateľov v regióne	Dobudovanie cestnej infraštruktúry
Ekologická oblasť	Politická oblasť	Oblasť hodnôt
Objavenie doposiaľ neidentifikovaných ekologických zdrojov znečistenia	Pripravenosť Vlády SR na čerpanie finančných prostriedkov alokovaných v štrukturálnych fondoch EÚ	Zmena postojov obyvateľstva a ich zapájanie do rozvojových aktivít
Zhoršenie kvality podzemných zdrojov vody a nedostatok kvalitnej pitnej vody	Podpora Vlády SR v oblasti podnikateľského prostredia, inovácií, výskumu a vývoja, cestovného ruchu	Rasizmus, xenofóbia a kriminalita
Zhoršujúca sa kvalita ovzdušia vplyvom znečistenia	Proces verejného obstarávania a s ním spojená legislatíva	
	VÚC Nitra podporujúca miestny rozvoj	

Zdroj: vlastné spracovanie

Súčasťou analýzy vonkajšie a vnútorného prostredia bolo i Ex-post hodnotenie - stav projektovej pripravenosti investícií k termínu vypracovania PHSR. Účelom tabuľky - Ex-post hodnotenie – stav projektovej pripravenosti investícií k termínu vypracovania nového PHSR je analyzovať súčasný stav pripravenosti investičných zámerov a možností ich financovania z rôznych zdrojov vrátane hodnotenia ich príspevku k rastu alebo rozvoju územia, tvorbe nových pracovných miest a k zlepšeniu kvality života obyvateľov. Tabuľka je zároveň východiskom pre vytvorenie tabuliek P1 a R6.

1.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia

SWOT analýza

Formulár č. A5 – SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p>Environmentálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvalitné životné prostredie a pokojná lokalita • obec sa nachádza vo zvýhodnenej oblasti z hľadiska miest – Nitra, Vrábľa • priaznivé klimatické podmienky pre rastlinnú a živočíšnu výrobu • priaznivé pôdne podmienky pre intenzívnu poľnohospodársku výrobu • kvalita ornej pôdy • prostredie bez trvalých čiernych skládok • pravidelný zber a separácia komunálneho odpadu • organizovanie tradičných kultúrnych, spoločenských a športových podujatí <p>Sociálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> • kladné hodnoty migračného salda • kladné hodnoty celkového prírastku • kladný demografický vývojový trend • dostatok pracovnej sily • zabehnuté komunikačné kanály medzi obcou a obyvateľmi <p>Hospodárka oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> • funkčné a kvalitné predškolské zariadenie • existencia športového areálu • zavedený separovaný zber odpadu a existencia zberného dvoru • webové sídlo obce s pravidelnou aktualizáciou • výhodná geografická poloha vzhľadom na mesto Nitra a Vrábľa • prepojenie s mestom Nitra prostredníctvom medzimestskej hromadnej dopravy zabezpečené na dostatočnej úrovni • realizácia rozvojových projektov financovaných zo zdrojov ŠR a EÚ 	<p>Environmentálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatočná úroveň využívania prírodného potenciálu • nedostatočné využívanie prírodného potenciálu územia pre účely cestovného ruchu • Nízke ekologické povedomie a nešetrný prístup niektorých občanov k ŽP • územie s nepriaznivou krajinou štruktúrou a nízkou ekologickou stabilitou • neprítomnosť významných biotopov <p>Sociálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> • slabšia propagácia dediny a jej kultúrnych podujatí za hranicami obce • slabšia angažovanosť obyvateľstva do diania v obci i napriek množstvu podujatí organizovaných počas roka • vek obyvateľstva • Migrácia mladých ľudí smerom von z obce <p>Hospodárka oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedobudovaná kanalizačná sieť v obci • nevyhovujúci stav chodníkov v niektorých úsekoch obce • nevyhovujúci stav cestnej siete • nevysporiadané majetkovo–právne vzťahy • absencia zariadenia sociálnej starostlivosti • absencia vhodného voľného domového a bytového fondu • absencia živnostenských služieb v niektorých oblastiach – kaderníctvo, potraviny • absencia dostatočného množstva kvalitných ubytovacích a stravovacích kapacít v regióne • absencia služieb cestovného ruchu

<ul style="list-style-type: none"> • diverzifikovaná hospodárska základňa obce • dobrý vzťah samospráva – podnikateľ • priaznivé podnikateľské prostredie v obci • nízka miera nezamestnanosti • sprevádzkovaný verejný vodovod v obci • obec plne plynofikovaná • vybudované verejné osvetlenie • funkčný miestny rozhlas • separovaný zber odpadu • realizácia projektu zameraného na rekonštrukciu niekoľkých chodníkov v obci • individuálna bytová výstavba • obecný majetok a možnosť jeho využitia 	<ul style="list-style-type: none"> • chýbajúca občianska vybavenosť (ZŠ, MŠ, pošta, zdravotné stredisko a pod.)
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<p>Environmentálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> • podpora využívania OZE a energetickej efektívnosti zo strany štátu a EÚ • vybudovanie ČOV a kanalizačnej siete • rozvoj ekologického poľnohospodárstva • využívanie alternatívnych zdrojov energie vedúcich k ochrane životného prostredia • poloha obce v blízkosti mesta Nitra a Vráble • vybudovanie značených turistických a cykloturistických trás <p>Sociálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> • podpora participácie obyvateľov na veciach verejných • využitie programov EÚ na zvýšenie sociálneho rozvoja, vzdelanostnej a kultúrnej úrovne • pozdvihnutie kultúrno-spoločenského a športového života realizáciou spoločných regionálnych aktivít za 	<ul style="list-style-type: none"> • nízka miera vymožitelnosti práva • presun kompetencií na samosprávy bez adekvátneho presunu finančných prostriedkov • zvyšovanie administratívnej záťaže vo verejnej správe • zachytávanie investícií mestami Nitra a Vráble • nezáujem domácich a zahraničných investorov o podnikanie v území • chýbajúce finančné prostriedky na financovanie aktivít regiónu (spolufinancovanie, refundácia a iné systémy financovania rozvojových projektov) • nevytvorenie bytových príležitostí a podporného systému financovania bývania pre mladé rodiny • nevyužitie objektov kultúrneho a historického významu • útlm poľnohospodárstva

<p>súčinnosti okolitých obcí a obcí združených v Regionálnom združení Dolná Nitra o. z.</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvyšovanie kompetencií samosprávy • zefektívnenie a rozvoj spolupráce s partnerskými obcami doma aj v zahraničí • tvorba nových medzisektorových partnerstiev <p>Hospodárska oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> • postupné zavádzanie regionálneho značenia produktov na nitrianskom vidieku – tvorba regionálnej značky a systému kvality • odstraňovanie administratívnych bariér podnikania a zlepšovanie podnikateľského prostredia • posilnenie obslužnej funkcie obce vo vzťahu k mestu – obec ako zázemie • vybudovanie spoločného sociálneho zariadenia pre obyvateľov regiónu • vybudovanie značených turistických a cykloturistických trás v regióne • rozvoj poľovníctva a rybolovu • využitie možností financovania rozvojových projektov z fondov EÚ a domácich dotačných titulov • dobudovaním prvkov technickej infraštruktúry zabezpečiť ďalší rozvoj podnikateľských aktivít v obci • posilnenie bytovej funkcie obcí podporovaním IBV a výstavby nájomných bytov aj pre sociálne slabšie skupiny obyvateľstva • skrášlenie a úprava verejných priestranstiev v obciach • vybudovanie spoločnej čističky odpadových vôd vo Veľkom Cetíne • vytváranie podmienok pre rast ekonomickej základne obce • pomoc začínajúcim podnikateľom • rozvoj tradičných remesiel 	<ul style="list-style-type: none"> • opustenie vidieckeho štýlu života a postupný zánik tradícií • príliv obyvateľov bez vzťahu k obci a komunite
---	---

Zdroj: vlastné spracovanie

1.4 Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja

Hlavné disparity rozvoja obce Paňa:

- nedostatočné využitie prírodného prostredia pre vidiecky cestovný ruch
- zlý technický stav obecných komunikácií a ich absencia v niektorých miestach obce
- chýbajúca kompletná kanalizačná sieť v obci a s tým súvisiaca čistička odpadových vôd
- absencia zdravotného zariadenia
- chýbajúca infraštruktúra vidieckeho cestovného ruchu a služby vidieckeho cestovného ruchu
- absencia pracovných príležitostí v obci v oblasti obchodu, služieb
- absentujúce komplexné sociálne služby
- nedostatok finančných prostriedkov na rozvojové priority obce v oblasti budovania infraštruktúry
- nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj MSP
- odliv finančných prostriedkov mimo obec, obyvatelia obce využívajú služby mimo obce
- absencia bytového fondu a individuálnej bytovej výstavby
- nízky záujem podieľať sa na rozvojových zámeroch obce
- nedostatočná stavebno–technická príprava pozemkov
- nevysporiadané majetkovo–právne vzťahy

Hlavné faktory rozvoja obce Paňa:

- polohový potenciál obce v blízkosti mesta Nitra
- pôdne pomery a klíma vhodná pre poľnohospodársku činnosť
- dostatok voľných priestorov pre podnikateľskú činnosť
- dostatok voľných priestorov vhodných pre výstavbu oddychových zón ako i individuálnu bytovú výstavbu
- využitie schém pomoci EŠIF

Formulár č. A 14 - Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík (rozvoja územia)

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Technické	Územie	Priemyselné havárie	Znečistenie životného prostredia	Nízka
Ekologické	Územie	Objavenie doposiaľ neidentifikovaných ekologických zdrojov znečistenia	Nadmerné ekologické znečistenie	Nízka
Sociálne	Územie	Neúmerné zvyšovanie počtu sociálne neprispôsobivých obyvateľov a MRK	Rastúca kriminalita	Nízka
Ekonomické	Územie	Financovanie z komplementárnych zdrojov financovania	Nerealizovanie rozvojových projektov	Stredná

Zdroj: vlastné spracovanie

2 Strategická časť

Strategická časť PHSR obce Paňa nadväzuje na analytickú časť. Záver analytickej časti obsahuje definovanie hlavných disparít, základných rozvojových faktorov. Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifík a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia. Strategická časť obsahuje:

- víziu územia,
- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

2.1 Vízia rozvoja územia obce Paňa

Pri stanovení vízie rozvoja územia obce Paňa bolo nutné prihliadať na ten fakt, že sa vzťahuje k dlhodobému horizontu 10 až 15 rokov. Vízia by mal byť v súlade s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2012 – 2018.

Vízie a ciele národnej stratégie sa vzťahujú na obdobie do roku 2030. Ťažiskom dokumentu sú rozvojové priority štátu pre programové obdobie 2014- 2020, ktoré majú viesť k splneniu vytýčených významných národných cieľov.

V komparácii s ostatnými členskými štátmi EÚ dosiahla SR za posledné viac ako dve dekády dynamického hospodárskeho a sociálneho vývoja významný spoločenský pokrok. Postupnou realizáciou rozvojových projektov, podporných programov, vrátane štrukturálnych reforiem a systémových zmien, dochádzalo k modernizácii a modifikácii odvetvovo-sektorovej štruktúry hospodárstva, ako i konvergencii SR k ekonomicky vyspelým štátom. Vízia regionálneho rozvoja predstavuje stav, ku ktorému má Slovensko za niekoľko rokov dospieť - vymedzuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na obdobie 2014 až 2020 s výhľadom do roku 2030, ako aj postupy na ich dosiahnutie. Vízia regionálneho rozvoja Slovenska je definovaná takto: **„Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života**

všetkých občanov. Každý región bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja, a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie.“

Počas realizácie aktualizovanej Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR bude pri plánovacích procesoch uplatňovaný integrovaný prístup orientovaný smerom k udržateľnému sociálnemu, ekonomickému, environmentálnemu a územnému rozvoju regiónov. Očakáva sa, že regióny budú schopné efektívne využívať svoj vnútorný potenciál ako svoju konkurenčnú výhodu s cieľom zvyšovať kvalitu života obyvateľov a v rámci jednotlivých regiónov budú znižované vnútroregionálne rozdiely.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2012 – 2018. Rozvojová vízia nitrianskeho samosprávneho kraja: **„Nitriansky kraj bude dynamicky sa rozvíjajúci región využívajúci exogénne aj endogénne rozvojové zdroje. Hospodárstvo bude založené na moderných technológiách produkujúcich výrobky s vysokou pridanou hodnotou. Moderné a efektívne multifunkčné poľnohospodárstvo produkujúce dostatok kvalitných potravín, poskytujúce atraktívne pracovné príležitosti pre vidiecke obyvateľstvo, bude spolu s cestovným ruchom osou integrovaného rozvoja vidieckeho priestoru. Výhodiskom pre dosiahnutie týchto cieľov bude kvalitný integrovaný systém vzdelávania, poskytujúci občanom lepšie možnosti realizácie v profesijnom aj osobnom živote. Rastúca kvalita života bude sprevádzaná udržateľným rozvojom kvality zložiek životného prostredia a krajiny.“**

Obec Paňa stanovila vo svojom PHSR na roky 2007-2013 svoju víziu nasledovne: *„Cieľom obce Paňa je vytvoriť pre svojich občanov priestor pre spokojné a kvalitné bývanie v čistom a zdravom prostredí, s dobudovanou miestnou a sociálnou infraštruktúrou a miestom vytvárajúcim pracovné príležitosti pre rozvoj podnikania.“*

S ohľadom na vyššie uvedené dokumenty národnej a regionálnej úrovne, bola vízia rozvoja obce upravená na nasledovné znenie: **„Obec Paňa bude i naďalej progresívnou, ekonomicky, sociálne a kultúrne rozvíjajúcou sa obcou. Svojim obyvateľom poskytne kvalitné životné prostredie so širokými možnosťami kultúrneho a spoločenského vyžitia a podmienkami na rozvoj športových aktivít. Obec Paňa bude obcou, ktorá svojim obyvateľom poskytne kvalitné a komplexné komunálne služby pri udržaní ich vysokej kvality. Obec sa bude snažiť ochraňovať, udržiavať svoje životné prostredie, zachovávať a šíriť svoje kultúrne**

dedičstvo ako aj vytvárať vhodné podmienky pre aktívne formy trávenia voľného času obyvateľov a pre rozvoj podnikania v obci. Obec Paňa bude obcou, ktorá bude vyvážene zabezpečovať podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov, tak aby obec predstavovala príjemné a priateľské miesto pre obyvateľov a návštevníkov obce.,,

2.2 Strategický cieľ

Pre naplnenie uvedenej vízie si obec stanovila tri prioritné oblasti svojho rozvoja počas rokov 2014 – 2020. Jedná sa o tieto oblasti:

1. hospodárska oblasť,
2. sociálna oblasť,
3. environmentálna oblasť.

V týchto prioritných oblastiach rozvoja si obec stanovila strategické ciele a navrhla opatrenia, ktorými tieto strategické ciele dosiahne.

Formulár č. S 1 - Plánovací formulár – Vízia, strategický cieľ

Vízia
Víziou obyvateľov obce Paňa je prostredníctvom využitia vnútorného potenciálu obce vytvoriť pre svojich obyvateľov a návštevníkov úspešnú a príťažlivú obec, upravenú a čistú, zaujímavú lokalitu pre bývanie a trávenie voľného času, obec s kvalitným životným prostredím, komplexnou technickou infraštruktúrou a profesionálnou správou.
Strategický cieľ
Zvýšiť životnú úroveň obyvateľov obce vybudovaním miestnej infraštruktúry, skvalitnením a rozšírením služieb obyvateľstvu, vytvorením trvalo udržateľnej kvality životného prostredia a podmienok pre rozvoj malého a stredného podnikania.

Zdroj: vlastné spracovanie

2.3 Popis strategických cieľov

Formulár č. S 2 - Tabuľka strategických cieľov a opatrení (ciele a opatrenia)

Zdroj: vlastné spracovanie

Vízia		
1. Prioritná oblasť - Hospodárska	2. Prioritná oblasť - Sociálna	3. Prioritná oblasť - Environmentálna
ciele Dopravná infraštruktúra Administratívne budovy Cestovný ruch	ciele Verejné priestranstvá Bývanie Obecné budovy	ciele Odpadové hospodárstvo Vodné hospodárstvo
Opatrenie 1.1 Zlepšenie obecnej infraštruktúry a miestnych komunikácií Opatrenie 1.2 Podpora podnikateľských aktivít	Opatrenie 2.1 Podpora aktivít v oblasti školstva, vzdelávania a športu Opatrenie 2.2 Podpora kultúrnych a spoločenských aktivít Opatrenie 2.3 Vytváranie podmienok pre bývanie	Opatrenie 3.1 Podpora aktivít v oblasti nakladania s odpadovými vodami Opatrenie 3.2 Ochrana pred povodňami Opatrenie 3.3 Podpora aktivít v oblasti odpadového hospodárstva

Zdroj: vlastné spracovanie

3 Programová časť

Programová časť PHSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje zoznam opatrení a projektov na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Programová časť PHSR obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej politike na úroveň projektov a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami aktivít samosprávy vykonávaných mimo bežnú činnosť a smerujúcich k plneniu strategického cieľa rozvoja obce: Vytvoriť podmienky pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, pre zvýšenie jeho konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti s trvale udržateľným rozvojom a rešpektovaním strategických cieľov VÚC.

Metodika tvorby PHSR udáva nasledovný postup:

- Pracovná skupina špecifikovala opatrenia, navrhla k nim aktivity a stanovila poradie dôležitosti opatrení a aktivít, projektov vrátane merateľných ukazovateľov výsledku a dopadu. (Formulár č. P 1 - Tabuľka opatrení, aktivít a projektov podľa oblastí, Formulár č. P 2 - Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov).
- Riadiaci tím vypracoval sumárny návrh aktivít a projektov ako východisko pre Akčný plán.
- Riadiaci tím stanovil termíny realizácie aktivít, projektov (roky) a odhad ich financovania (výška a zdroje financovania).
- Riadiaci tím zabezpečil vypracovanie formulárov pre prípravu navrhnutých projektov (Formulár P 3 - Formulár pre prípravu projektu).

3.1 Opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám

Formulár P1 – Tabuľka opatrení, projektov a priorit podľa oblastí

Prioritná oblasť PO 01 Hospodárska oblasť

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie 1.1 Zlepšenie obecnej infraštruktúry a miestnych komunikácií	Projekt 1.1.1 Oprava miestnych komunikácií	Hospodárska oblasť – stavebno-technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.2 Výstavba a rekonštrukcia chodníkov	Hospodárska oblasť – stavebno-technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.3 Oprava mostov, lávky	Hospodárska oblasť – stavebno-technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.4 Úprava verejných priestranstiev	Hospodárska oblasť – stavebno-technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.5 Rekonštrukcia verejného osvetlenia	Hospodárska oblasť – stavebno-technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.6 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	Hospodárska oblasť – stavebno-technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.7 Montáž kamerového systému do obce	Hospodárska oblasť – stavebno-technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.8 Budovanie doplnkovej infraštruktúry	Hospodárska oblasť – stavebno-technická infraštruktúra
Opatrenie 1.2 Podpora podnikateľských aktivít	Projekt 1.2.1 Rekonštrukcia objektov na podnikanie	Hospodárska oblasť - podnikanie

Zdroj: vlastné spracovanie

Prioritná oblasť PO 02 Sociálna oblasť

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie 2.1 Podpora aktivít v oblasti školstva, vzdelávania a športu	Projekt 2.1.1 Vybavenie športového areálu	Sociálna oblasť – šport
	Projekt 2.1.2 Tvorba detských ihrísk, športovísk	Sociálna oblasť - šport
Opatrenie 2.2 Podpora kultúrnych a spoločenských aktivít	Projekt 2.2.1 Vnútorné vybavenie kultúrneho domu	Sociálna oblasť - kultúra
	Projekt 2.2.2 Vnútorné vybavenie centra voľného času	Sociálna oblasť - kultúra
Opatrenie 2.3 Vytváranie podmienok pre bývanie	Projekt 2.3.1 Výstavba nových nájomných bytov	Sociálna oblasť - bývanie
	Projekt 2.3.2 Podpora IBV, príprava infraštruktúry	Sociálna oblasť - bývanie

Zdroj: vlastné spracovanie

Prioritná oblasť PO 02 Environmentálna oblasť

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie 3.1 Podpora aktivít v oblasti nakladania s odpadovými vodami	Projekt 3.1.1 Kanalizácia Paňa 2. etapa	Environmentálna oblasť – odpadové vody
Opatrenie 3.2 Ochrana pred povodňami	Projekt 3.2.1 Rekonštrukcia odvodňovacích kanálov	Environmentálna oblasť – odpadové vody
Opatrenie 3.3 Podpora aktivít v oblasti odpadového hospodárstva	Projekt 3.3.1 Odstraňovanie a prevencia divokých skládok	Environmentálna oblasť – odpadové hospodárstvo

Zdroj: vlastné spracovanie

Súhrn všetkých projektov sa uvádza vo formulári P3a a z pohľadu finančných zdrojov majú uvedené údaje súvislosť vo formulároch R6 a F3.

3.2 Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PHSR. Ukazovatele výsledkov a dopadov pre PHSR obce sú spracované v prehľade vo formulári P2 (príloha PHSR).

Ukazovatele sú rozdelené do troch kategórií:

- ukazovatele výstupu - práce, tovary a služby, ktoré boli financované počas realizácie aktivít projektu vyjadrené z finančného a vecného hľadiska,
- ukazovatele výsledku - okamžitý efekt realizácie aktivít projektu, ktorý je k dispozícii pre cieľovú skupinu alebo sa jedná o služby poskytnuté cieľovej skupine,
- ukazovatele dopadu - dlhodobý efekt vplyvu na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu, ktorý však realizátor projektu nemôže ovplyvniť.

Pre oblasť hodnotenia dopadov pre PHSR obce boli ako východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov stanovené dopadové ukazovatele na nulovej úrovni a hodnotenie dopadov sa uskutočňuje k roku 2020.

Formulár P2 Tabuľka ukazovateľov výstupov, výsledkov, dopadov

Typ ukazovateľa	Názov ukazovateľa	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota / Rok	
					Rok 2015	2017	2020
PRIORITNÁ OBLASŤ – Hospodárska							
Projekt 1.1.1 Oprava miestnych komunikácií							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	55 000	55 000
	Výsledok	Zrekonštruované a vybudované plochy	OcÚ	m	0	600	600
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	Štatistika	počet	1	1	1

Projekt 1.1.2 Výstavba a rekonštrukcia chodníkov							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	112 000	112 000
	Výsledok	Zrekonštruované a vybudované plochy	OcÚ	m	0	1650	1650
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	Štatistika	počet	0	1	1
Projekt 1.1.3 Oprava mostov, lávky							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	20 000	82 000
	Výsledok	Zrekonštruované mosty a lávky	OcÚ	kus	0	1	3
	Dopad	Zrealizované projekty skvalitnenia hospodárskej infraštruktúry	Štatistika	počet	0	1	1
Projekt 1.1.4 Úprava verejných priestranstiev							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	30 000	55 000
	Výsledok	Rekonštruovaná podnikateľská infraštruktúra v obce	OcÚ	m ²	0	300	450
	Dopad	Zrealizované projekty rozvoja podnikateľskej infraštruktúry	Štatistika	počet	0	1	1
Projekt 1.1.5 Rekonštrukcia verejného osvetlenia							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	47 000	47 000
	Výsledok	Revitalizácia verejného priestranstva	OcÚ	m	0	900	900
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	Štatistika	počet	0	1	1

Projekt 1.1.6 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	0	20 000
	Výsledok	Dobudovaná rekonštrukcia miestneho rozhlasu	OcÚ	kus	0	0	1
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	Štatistika	počet	0	0	1
Projekt 1.1.7 Montáž kamerového systému do obce							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	15 000	15 000
	Výsledok	Funkčný kamerový systém	OcÚ	kus	0	1	1
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	Štatistika	počet	0	1	1
Projekt 1.1.8 Budovanie doplnkovej infraštruktúry							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	6 000	12 000
	Výsledok	Doplnková infraštruktúra	OcÚ	kus	0	1	1
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	Štatistika	počet	0	1	1
Projekt 1.2.1 Rekonštrukcia objektov na podnikanie							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	10 000	25 000
	Výsledok	Využitie voľné budovy v objekte bývalého PD	OcÚ	počet	0	1	1
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	Štatistika	počet	0	1	1

PRIORITNÁ OBLASŤ – Sociálna							
Projekt 2.1.1 Vybavenie športového areálu							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	1 500	1 500
	Výsledok	Materiálne vybavenie	OcÚ	kus	0	1	1
	Dopad	Zrealizovaný projekt	Štatistika	počet	0	1	1
Projekt 2.1.2 Tvorba detských ihrísk športovísk							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	4 000	6 500
	Výsledok	Obnovené herné komponenty	OcÚ	počet	5	5	5
	Dopad	Zrealizované projekty pre zlepšenie podmienok trávenia voľného času	Štatistika	počet	0	1	1

Projekt 2.2.1 Vnútorne vybavenie kultúrneho domu							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	2 200	2 200
	Výsledok	Nové vybavenie kuchyne, (sporáky, umývačka riadu, rúra)	OcÚ	počet	0	10	10
	Dopad	Zrealizované projekty pre zlepšenie podmienok trávenia voľného času	Štatistika	počet	0	1	1
Projekt 2.2.2 Vnútorne vybavenie centra voľného času							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	0	2 800
	Výsledok	Nové vybavenie (nábytok + dataprojektor, PC)	OcÚ	počet	0	0	8
	Dopad	Zrealizované projekty pre zlepšenie podmienok trávenia voľného času	Štatistika	počet	0	1	1
Projekt 2.3.1 Výstavba nových nájomných bytov							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	1 000 000	2 000 000
	Výsledok	Nájomné byty	OcÚ	kus	0	16	32
	Dopad	Zrealizované projekty pre zlepšenie podmienok bývania	Štatistika	počet	0	1	1
Projekt 2.3.2 Podpora IBV, príprava infraštruktúry							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	150	150
	Výsledok	Vystavaná infraštruktúra pre nové domy, el, voda, plyn	OcÚ	počet	0	1	1
	Dopad	Zrealizované projekty pre zlepšenie podmienok bývania	Štatistika	počet	0	1	1

PRIORITNÁ OBLASŤ – Environmentálna							
Projekt 3.1.1 Kanalizácia Paňa 2. etapa							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na výstavbu	OcÚ	EUR	0	300 000	560 000
	Výsledok	Dĺžka novovybudovanej kanalizácie	OcÚ	m	0	2 250	2 250
	Dopad	Zrealizované projekty v oblasti budovania verejnej kanalizačnej siete	RegDat	Počet	0	1	1
Projekt 3.2.1 Rekonštrukcia odvodňovacích kanálov							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na výstavbu	OcÚ	EUR	0	156 000	156 000
	Výsledok	Vybudovaná environmentálna infraštruktúra	OcÚ	kus	0	1	1
	Dopad	Zrealizované projekty v oblasti budovania verejnej kanalizačnej siete	RegDat	Počet	0	1	1
Projekt 3.3.1 Odstraňovanie a prevencia divokých skládok							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na výstavbu	OcÚ	EUR	0	10 000	10 000
	Výsledok	Vybudovaná environmentálna infraštruktúra	OcÚ	m	0	400	400
	Dopad	Zrealizované projekty v environmentálnej oblasti	Štatistika	Počet	0	1	1

Zdroj: vlastné spracovanie

4 Realizačná časť

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce s formou akčných plánov. Realizačná časť obsahuje:

- východiská,
- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia,
- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR,
- akčný plán s výhľadom na roky 2015-2016.

4.1 Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii

Obecný úrad má v oblasti prípravy a realizácie programu rozvoja dostatočné skúsenosti na programovej aj projektovej úrovni: z prípravy, realizácie a hodnotenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (2007-2013), z prípravy a realizácie projektov financovaných zo štrukturálnych fondov v Programovom období 2007-2013, z prípravy a realizácie projektu výstavby nájomných bytov financovaných zo Štátneho fondu rozvoja bývania a iných zdrojov.

Pri realizácii PHSR vystupujú ako partneri obyvatelia obce, ktorí boli prizvaní a zúčastnili sa verejných stretnutí, kde definovali svoje požiadavky, spolupracovali pri definovaní silných a slabých stránok svojej obce. Následne aktívne pristupovali k prerokovaniu finálneho návrhu PHSR obce. V rámci prípravy dokumentu bol vypracovaný i dotazník, ktorý bol distribuovaný obcou do domácnosti. Vzhľadom na nízku návratnosť a malú výpovednú hodnotu, pristúpila obec k verejným stretnutiam s občanmi/podnikateľmi a záujmovými skupinami. Rovnako tak poslanci a zamestnanci OcÚ boli prizvaní ku konzultácii jednotlivých častí strategického dokumentu.

4.2 Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie PHSR

Realizácia PHSR obce je činnosťou samosprávy obce a obec ju vykonáva prostredníctvom svojich orgánov (obecné zastupiteľstvo, starosta). Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky poslancov, OčÚ, partnerov a verejnosti, do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. Táto činnosť naplánovaná do termínu september príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok, aj jeho prípadná aktualizácia.

Vo vzťahu k realizácii PHSR obecné zastupiteľstvo berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PHSR a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Obecné zastupiteľstvo taktiež schvaľuje spolufinancovanie projektov. Obecné zastupiteľstvo schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o prípadných zmenách a aktualizácii programu.

Najvyšším výkonným orgánom obce a jeho predstaviteľom je starosta. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nespádajú do právomocí a kompetencií obecného zastupiteľstva. Starosta sa spolupodieľal na príprave dokumentu, riadil proces realizácie, podpisuje schválenie celého dokumentu, vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (radiace orgány príslušných operačných programov, dodávatelia, kontrolné skupiny projektov a i.).

Inštitucionálnu a administratívnu stránku zabezpečuje obecný úrad. Vzhľadom na personálne poddimenzovanie obecnej samosprávy, bude obecný úrad (v prípade nutnosti a zváženía možností) spolupracovať s externými konzultačnými spoločnosťami.

4.3 Stručný popis komunikačnej stratégie

Rôzne formy komunikácie budú súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PHSR v rámci povinnej i nep povinnej činnosti informovania a publicity (pri projektoch financovaných z EŠIF a dotačných titulov) alebo v rámci komunikácie zainteresovaných cieľových skupín pri príprave a realizácii jednotlivých projektov.

Vzhľadom na charakter obce, prebieha komunikácia osobným stykom s predstaviteľmi/zamestnancami obce, alebo priamou účasťou na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.

Dôležitým nástrojom komunikácie je pre obec webová stránka, ďalej informačná tabuľa, rozhlas a noviny. Komunikácia s obyvateľmi prebieha neustále až do ukončenia platnosti PHSR.

Ďalším nástrojom komunikácie sú i rokovania v rámci obecného zastupiteľstva, kde materiál na rokovanie pripravuje starosta obce v súčinnosti so zamestnancami obce. Rovnako tak hlavný kontrol.

4.4 Systém monitorovania a hodnotenia

Proces monitorovania PHSR sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PHSR až do ukončenia jeho platnosti. Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú uvedené vo Formulári P2 – ukazovatele výstupu, výsledku a dopadu projektu. Výstupom monitorovania je monitorovacia správa za príslušný rok schválená v OcÚ, resp. monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v systéme ITMS alebo podobnom. Za prípravu monitorovacej správy zodpovedá príslušný garant podľa povahy projektu. Jednať sa pritom môže o starostu obce, hlavného kontrolóra obce, poslancov, resp. inú poverenú osobu.

Cieľom monitorovania je získavanie informácií o reálnom plnení opatrení, o prípadnom negatívnom vývoji, spôsobe realizácie, definovanie a prijatie nápravných opatrení.

Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky partnerov, OcÚ, poslancov a verejnosti, do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. Táto činnosť je naplánovaná do termínu príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok, jeho prípadná aktualizácia, hodnotenie ukazovateľov vrátane korekcií v rámci pravidelného každoročného hodnotenia. V prípade nutnosti korekcií mimo stanovené termíny vykoná korekciu starosta obce. Celkový plán hodnotenia je spracovaný vo Formulári R5.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2014 - 2020		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2017	podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Tematické hodnotenie časti PHSR	2016	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	Nerozhoduje	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov
		Pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2016-2020	Na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov

Zdroj: vlastné spracovanie

4.5 Akčný plán na obdobie dvoch rokov

Súčasťou realizačnej časti PHSR je aj akčný plán spracovaný na obdobie dvoch rokov, v prípade PHSR obec sú to roky 2015-2016 (Formulár č. R6). Akčný plán je spracovaný podľa troch prioritných oblastí a obsahuje projekty s plánom realizácie na roky 2015 a 2016.

Akčný plán pre prioritnú oblasť PO 01 Hospodárska oblasť 2015-2016

Formulár č. R 6 – Akčný plán na roky 2015 - 2016

Akčný plán pre oblasť PO 01 Hospodárska oblasť			
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie 1.1			
Projekt 1.1.1 Oprava miestnych komunikácií	2016	Obec	PRV
Projekt 1.1.2 Výstavba a rekonštrukcia chodníkov	2016	Obec	PRV
Projekt 1.1.3 Oprava mostov, lávky	2016	Obec	PRV
Projekt 1.1.4 Úprava verejných priestranstiev	2016	Obec	PRV
Projekt 1.1.5 Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2016	Obec	PRV

Projekt 1.1.6 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	2015	Obec	PRV
Projekt 1.1.7 Montáž kamerového systému do obce	2015	Obec	PRV

Zdroj: vlastné spracovanie

Akčný plán pre prioritnú oblasť PO 01 Sociálna oblasť 2015-2016

Formulár č. R 6 – Akčný plán na roky 2015 - 2016

Akčný plán pre oblasť PO 02 Sociálna oblasť			
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie 2.1			
Projekt 2.1.2 Tvorba detských ihrísk a športovísk	2016	Obec	PRV

Zdroj: vlastné spracovanie

Akčný plán pre prioritnú oblasť PO 03 Environmentálna oblasť 2015-2016

Formulár č. R 6 – Akčný plán na roky 2015 - 2016

Akčný plán pre oblasť PO 03 Environmentálna oblasť			
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie 3.3			
Projekt 3.3.1 Odstraňovanie a prevencia divokých skládok	2015-2016	Obec	PRV

Zdroj: vlastné spracovanie

5 Finančná časť

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce.

Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Postupovalo sa podľa metodiky, a to nasledovne:

- Riadiaci tím zabezpečil spracovanie finančnej časti vo forme Finančného rámca pre realizáciu PHSR (Formulár č. F 6 - Finančný rámec pre realizáciu PHSR) a indikatívny finančný plán PHSR (Formulár č. F 5 - Indikatívny rozpočet – sumarizácia).,
- Externý konzultant vypracoval návrhy hodnotiacich tabuliek podľa troch oblastí, (Formulár č. F 2 – Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov),
- Návrh finančnej časti sa prerokoval v pracovnej skupine a s partnermi,
- Schválený indikatívny rozpočet sa zapracuje do programového rozpočtu samosprávy a ďalších záväzných dokumentov,
- Riadiaci tím zabezpečil rozpracovanie Indikatívneho finančného plánu do akčných plánov.

5.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR

Zdroje financovania realizácie PHSR je možné rozčleniť na dve základné kategórie:

Riadne zdroje finančného zabezpečenia

Verejné zdroje

- štátny rozpočet,
- štátne účelové fondy (Environmentálny fond, Štátny fond rozvoja bývania, Recyklačný fond),
- rozpočet vyšších územných celkov (VÚC Nitra),

- rozpočet obce.

Iné zdroje

- prostriedky fyzických osôb,
- prostriedky právnických osôb,
- úvery,
- príspevky medzinárodných organizácií,
- iné prostriedky.

Doplnkové zdroje finančného zabezpečenia

- finančné prostriedky z Európskej únie (programovacie obdobie 2014-2020).

5.2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov

Financovanie jednotlivých projektov bude viaczdrojové, pričom závisieť od aktuálnej finančnej situácie obce a aktuálnych potrieb. Financovanie sa opierať o zdroje obce, štátu, EÚ, VÚC a súkromné zdroje. Vyčíslenie jednotlivých zámerov bolo stanovené kvalifikovaných odhadom, prieskumom a taktiež sa vychádzalo z existujúcich výkazov výmer/rozpočtov projektantov. Finálne podoby budú súčasťou ŽoNFP a budú vychádzať najmä z procesu verejného obstarávania.

Formulár č. F 3 - Model viaczdrojového financovania – intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie							
Projekt	Celkové náklady (EUR)	Verejné zdroje v EUR					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
1.1.1.	55 000	44 000	11 000	0	0	55 000	0
1.1.2.	112 000	89 600	22 400	0	0	112 000	0
1.1.3.	82 000	65 600	16 400	0	0	82 000	0
1.1.4.	55 000	44 000	11 000	0	0	55 000	0
1.1.5.	47 000	37 600	9 400	0	0	47 000	0
1.1.6.	20 000	0	19 000	0	1 000	20 000	0
1.1.7.	15 000	0	14 250	0	750	15 000	0
1.1.8.	12 000	0	0	0	4 000	12 000	8 000

1.2.1	25 000	20 000	5 000	0	0	25 000	0
2.1.1	1 500	0	0	1 000	500	1500	0
2.1.2	6 500	5 200	1 300	0	0	6 500	0
2.2.1	2 200	0	0	0	700	2 200	1 500
2.2.2	2 800	0	0	0	800	2 800	2 000
2.3.1	2 000 000	0	0	0	2 000 000	2 000 000	0
2.3.2	100 000	0	0	0	100 000	100 000	0
3.1.1	560 000	0	532 000	0	28 000	560 000	0
3.2.1	156 000	0	148 200	0	7 800	156 000	0
3.3.1	10 000	8 000	2 000	0	0	10 000	0
Spolu	3 262 000	314 000	791 950	1 000	2 143 550	3 262 000	11 500

Zdroj: vlastné spracovanie

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia

Prioritná oblasť	Rok										Spolu v €
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
1.Hospodárska	0	15 000	351 000	57 000	0	0	0	0	0	0	423 000
2.Sociálna	0	0	6 500	1 106 500	0	1 000 000	0	0	0	0	2 113 000
3.Environmentálna	0	5 000	5 000	356 000	210 000	150 000	0	0	0	0	726 000

Zdroj: vlastné spracovanie

5.3 Systém hodnotenia a zaradovania projektov do financovania

Pri schvaľovaní financovania jednotlivých projektov je nutné prihliadať na ich dôležitosť a význam vo vzťahu k rozvoju obce.

Najvyššiu prioritu majú projekty, ktoré vyplývajú priamo z legislatívy (SR, EÚ) a projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu. Do kategórie s vysokou prioritou sú zaradené projekty s oporou vo VZN obce, projekty MAS a projekty s vydaným právoplatným stavebným povolením a ukončeným procesom verejného obstarávania.

Strednú prioritu majú projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania (majú oporu v programovej štruktúre operačných programov a prioritných osí EŠIF). Do kategórie 4 a 5 spadajú projekty nachádzajúce sa vo fáze úvah (bez stavebného povolenia či ukončeného procesu VO).

Formulár F2 - Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov (upravený pre potreby obce)

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium - Opis podmienok pre zaradenie do priority	Projekt
1	Najvyššia	a) Projekty vyplývajúce zo zákona a/alebo legislatívy EÚ b) Projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu c) projekty hodné osobitého zreteľa Splnená jedna z podmienok	
2	Vysoká	a) Projekty vyplývajúce a podporené v rámci VZN obce b) Projekty s právoplatným stavebným povolením a ukončeným VO c) Projekty MAS Splnená jedna z podmienok	
3	Stredná	Projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania	
4	Nízka	a) Projekty definované ako zámery / v štádiu úvah.	
5	Najnižšia	Ostatné	

Zdroj: vlastné spracovanie

Závěrečná část

Formulár č. Z 1 - Schválenie PHSR

Schválenie PHSR	
Dokument	<ul style="list-style-type: none"> - Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Paňa na roky 2014 – 2020. - Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce. - Dokument je štruktúrovaný podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC (v zmysle novely Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja schválenej vládou SR 18. júna 2014).
Spracovanie	<ul style="list-style-type: none"> - Spracovanie: spracovanie PHSR vykonala obec v partnerstve s poradenskou spoločnosťou, ktorá bude koordinovať proces tvorby PHSR a zabezpečovať dodržiavanie metodických postupov. - Autorský kolektív: Ing. Ondrej Hanušovský, Ing. Tomáš Galbavý. - Obdobie spracovania: február 2015 – apríl 2015. - Riadiaci tím: Ing. Milan Korenčí, Ing. Ondrej Hanušovský, Ing. Tomáš Galbavý. - Pracovná skupina: Stanislav Kozár, Jozef Mičúch, Judita Kluková, František Ravasz.
Prerokovanie	<ul style="list-style-type: none"> - Prerokovanie v orgánoch samosprávy (výbory, komisie, rada). - Verejné pripomienkovanie: 02.06.2015. - Posudzovanie SEA – nerelevantné.
Schválenie	<ul style="list-style-type: none"> - Návrh na uznesenie zastupiteľstva.